

سومین جشن روز هنر شهر محرم الحرام ۱۳۲۲ هجری
حاملین این روزنامه در طهران و غیره
از سایر بلاد ایران حق مطالبه
قیمت ندارند

دانش

مطابق ۲۱ نوامبر ۱۳۲۲ هجری
اعلان این روزنامه قیمت ندارد
دارالطباعة خاصه علیه در طهران
مبارک دارالفنون

و ملایم از دانش ما بی دروغی بر طبع و مجازات تقسیم میشود و هر کس از اجابا اطلاع
دارد بگوید که بوط و بزیت و با یاد از روزگار علو بفرمایند و در جواب خود

غالی حفظان و مهارت اکتساب میولم و انوش
که ساطحاست بر پاسن تعلیم موزیک کچیا افواج قاهره
اشغال دارد و کمال لیاقت و مواظبت خدمت خود را
بجاوله ظهور رسانیده و چند سال است بمعلمه موسیقی
مدرسه مبارکه دارالفنون نیز منصوب است و در
نریبت نلامده مخصوص این فن کمال مجاهده را بعمل
آورده این اوقات شرح در باب حسن موسیقی
از روزنامه مضافرنگشان منتخب نموده با دانه دانش
فرستاده از آنجا که علم موسیقی مطبوع طبایع خاص
و عام است ترجمه آن شرح در چند نمره مندرج میشود
امتحان احیای موسیقی
وقتی که در تعریف موسیقی خواسته باشند انرا
مطابقه نمایند با صنایع و هنرها دیگر از قبیل نقاشی

و غیره معهود چنان است که میگویند نسبت موسیقی
در لذت و حظا کوشش و شامعه معیار نیست نقلیه
بمحظوظ شدن و لذت چشم و باصره هر موسیقی عینا
میشود از جلوه منظور خینا بواسطه استباخ صو
در عضو که منعلق بان است یعنی موسیقی عبارت است
از ترکیب اصوات
آیا که الحقیقه موسیقی ترکیب اصوات است و بس
آیا در صورتیکه از ادوات سایر هنرها و صنفا
در او رند از اثر فوق العاده که در زندگی عام بنوع
انسان دارد غفلت نکرده اند در جواب این سوال
میتوان گفت که چون موسیقی محتاج الیه تمام مردم
در هر درجه نریبت و تمدنی که بوده باشند منشا
و مبدا حظ و لذت مخصوص اند و جمیع و مجالس

۴۵

در ساقیه العلو رحمة جعفر خان پسر مبارک دارالفنون

- (۹۸) چرا اجاورت درخت و عمارت هنگام طوفان خطرناکست **ج** زیرا که اشیاء مرتفعه از قبیل درخت و عمارت فائز سهولت خلوا الکثر یسیره طوفان خیز میشوند و اگر کسی در نزد یک آنها واقع شود محتمل است در عبور صاعقه هلاک شود زیرا که بدن شخص از عمارت و درخت هادی است (قوة الکثر یسیره در فلزات بیش از حیوانات بهتر از نباتات سرعت سیر دارند)
- (۹۹) چگونه است که درخت یا نطفه مرتفعه عمارتی میتواند مایه سهولت خلوا الکثر یسیره هو اطوفان خیز شود **ج** زیرا که چون فاصله آنها با ابرها بالنسبه کمتر است قوه الکثر یسیره در آنها زودتر نفوذ میکند
- (۱۰۰) چرا صاعقه درخت نزدیک را میزند و عبور میکند از بدن شخصی که نزدیک بد درخت ایستاده **ج** زیرا که صاعقه درخت نزدیک را میزند و عبور میکند از بدن شخصی که نزدیک بد درخت ایستاده

قدرت کامله آن منحصر بفرستادن میتوان قبول کرد
که موسیقی با بدن و طبیعت فارابطه فائده دارد
که نغز آن بمراتب از سایر صنایع رهنرها زیاد تر است
و برزیک قوه در فامیدهد که عومیت آن
بیشتر است

در اوقاتیکه فنلیس در باب موسیقی و موسیقی دانان
تصنیفات میکرد درین امرم تعریف غیر بی از موسیقی
معروف شده بود که راجع میکردند موسیقی را بتقلید
آواز طیور در این موقع فنلیس فریاد بر آورد که چیزی
نیست آواز خواندن انسان طبیعی است یعنی انسانها
قسم که حرف میزنند یا حرکت میکنند بامیخوابد آواز هم
میخوانند و نتیجه ایست از وضع و ترتیب اعضا
و جوارح انسان و حالت و حال او و این معنی بحدی
راست و صحیح است که عشایر و ایلات بسیار وحشی و غیر
مربوط با طوایف دیگر را که نازه مکشوف کرده اند هر یک
سازیه مخصوص داشته اند که چرخه حرارت با برودت
هوای آن حدود بحدی بوده است که هیچ مرغی
در آنجا زندگی نمیکرده و نمیخوانده است (کا)

بقیه در غمزه آتیه

از قرار روزنامهجات فرانسه مورخه ماه نوامبر ۱۱۱۱
معلوم میشود که در پاریس بت مطبوعه شیاع و وفود

داشته و حکامی بزوک در این باب تصنیف و تالیف
جدید کرده اند و مخصوصاً یکی از اطباق شدت و
ضعف این مرض را در محلات مختلفه پاریس ثبت کرده
و عده مرضی و متوفی را معین نموده و چیزی که موجب
تعجب شده است آن بوده که این مرض در محلات پست
و مرکز این پایتخت شدت و شیاعش کمتر از محلات
بلند اطراف بوده و مخصوصاً محله هفتم و دو ازدهم
و هجدهم با این مرض و افد و بلیه شایعه چهارم باشد
و حال آنکه این محلات در مرتفع ترین نقاط این بلد
واقع اند و از قرار تحقیق در کتور در آن کلاه

Docteur Durand Clapet سبب آن بوده است

که جباری مبالات اغلب خانه های پاریس دارا
لوطای هستند که دهنه در هوا باز میشود و اغلب
آن دهنه ها در ارتفاعات واقع اند که مساوی است
با ارتفاع محلات بلند این شهر و از این باث بوسه
بادها بخارا عفن آنها در آن محله ها پراکنده
شده و بر کثرت عفونت آن افزوده معین بر سغد
این مرض عفونی گردیده است و هر محله که نزدیک
بحرال بزرگ عومی مسدود بوده نقتربا از این
بلیه ایمن مانده است

تیم کاتر احمد معلم طبیع

چ زیرا که کنیم قوه الکتریسیته همیشه منتخب میکند معبر را که قابلیت هدایتش بیشتر است و بدن انسان
از درخت مادری تر است

(۱۰۱) س چو ادر حواله مجاوه آنها در وقت طوفان ماندن خطر دارد چ زیرا که آب هاد الکتریسیته
و صاعقه همیشه روی آن حرکت میکند

(۱۰۲) س چو ابواسطه قابلیت هدایت الکتریسیته مجاورت ابرها در هنگام طوفان خطرناک میشود

چ زیرا که انسان فاصله مابین ابر و زمین را کم میکند و اگر از او جسم بلند تر نباشد سینه الکتریسیته بدن
او را منتخب میکند که بجانب او حرکت نماید

(۱۰۳) س در دهات فرنگستان در هنگام طوفان ناقوس میزنند که ابرها طوفان خیزشکافند و در شونند
ایا این رسم رفع خطر طوفان را میکند بانه چ مطابق حکم طبیع خبری نیست در اینکه صاعقه ناقوسها را که میزنند فاند آنها

تجرباتی از ذوب زنجبیل در زودنب

ذو ذنبی که در چهارم ذیقعد ۹۹ با کمال ضوئیت
ظاهر شد دارای تمام خصایص است که از ذوب
ولیس منظور است و بعبارة اخری **الیندرولیر**
انظار می کشد هم در این بروز نمود و در ذوب
که در ماه شعبان و رمضان یا ن شده بود و این نوبت
و اعتدال وسط الثمار یا چشم دیده می شد و یدارش
خیل غریب نماشای بود نظر باینکه پیش از سه درجه
از آفتاب دور نبود و ظهور ذوب در روزان و فاج
نادره است و جدول ذوات از ناب مرتبه در روز خلی
کونا و مختصر است از انجمله ذوب چهل و سه سال
قبل از میلاد حضرت مسیح علیه السلام که اهل ارض
دلیل بر نجات تبصره کردند که او اندکی قبل از ظهور
ذوب ذوب زرخیز **بروفوس کاسیوس**
افتاده بود و یکری ذوب سال ۷۰ علی است
که مفارن محاصره بیت المقدس نمایان شد و دیگر
ذوب ذوب سال ۴۳۹ هجر است ذوات الان
سنوات ۹۳۹ و ۹۸۵ و ۱۰۲۸ و ۱۱۰۷ هجر
بعداز آنها ظاهر شدند و ذوب ۱۲۵۹ هجر
چنان با آفتاب نزد یک شده بود که تمام منجمین منقوش بودند

براینکه این سناره دنیا دار با کمال سرعت سپهر
که در هر ثانیه پانصد و بیست هزار ذرع بود از درون
شعله آفتاب عبور کرده است و چون این کوکب سناکا
در نزدیک آفتاب نمایان شد منجمین وقت ادرجه
انداخت باره ذوب هم بود خود مانده هم
ذوات الان تا به آنکه در روز رویت شد اند

از خصایص عدله این ذوب است که هسته آن بکلی
از **Sodium** مرکب است و آن
عبارة است از فلزی که در خاک طعام و قلیا موجود است
و جز **Sodium** در این کوکب جسم نیافت نمیشود و
مخصوصا **کربن Carbone** که ماده
ذغالی است و سایر اجزای که در آن دیده میشود
و علمای معتبر در شهر **Nice** و بعضی
بلاد انگلیس از این ذوب تجربه شعاعی کرده اند و در
دهکای مخصوص **Sodium** هیچ رکی نیافته اند و چون
ذوب ذوب **ولیس** که در ماه رجب و شعبان
رویت شده نیز جز **Sodium** جسم نیافته بودند
درجه مشاهرت این کوکب بخوبی معلوم میشود
این ذوب در شرف ناپدید شدن است و در وقت
در ابتدا نیز پیش از سه نوبت در روز دیده نشد
که در سیم و چهارم و پنجم ذیقعد باشد

۴۷

که نیز نتواند تهنیر ساند بلکه در حالت اول زمین تا قوس در خطرند که مبادا دو چار صاعقه شوند بر واسطه طنابها که در دست
دارند و ممکن است رطوبت دیده باشند

(۱۰۴) **س** ایاد رهنکام طوفان کلیسیاها را بمجاخوبی هستند **ج** خیز بر آکر اقلاناقوسها صاعقه را بواسطه ارتعاش
جذب میکنند و کلیسا در معرض خطر است و اندک آنکه اجتماع مردم در آنها یک معبرهای نری که بوجود می آید که صاعقه عبور از آنها را ترجیح
بر اجتناب از آنها میدهد پس احتیاط مقضی است در صورتی که کلیسا بر یکر بداشته باشد رهنکام طوفان از نزدیک آن احتراز نمایند
(۱۰۵) **س** چرا تکیه دادن بدو اردر وقت طوفان خطرناک است **ج** زیرا که اگر صاعقه عبور کند از دیوار بلند آنرا
جهت عبور ترجیح میدهد

(۱۰۶) **س** چگونه میشود که صاعقه عارات کلیسا را خراب میکند **ج** عموما ناقوس و در کس بخار بر صاعقه بر نند
و از ایجاد وسیله ها در سینه های آهنی نفوذ نماید و در رهنکام نفوذ از تیغه به تیغه دیگر اجروستیکر که در معبر آن واقع است عبور کند

وهو ز طرف صبح نمایان است ایما باید این ذوزنب
 سیم باشد که امسال ظاهر شده زیرا که اول
 ذوزنب و لیس بوده و دوم ذوزنبی که در کتب
 ۲۹ شهر جادیه الاخریه در مصر علیا بنظر رسیده
 و سیم همین ذوزنب است جواب این سوال را صریحا
 نمیتوان گفت زیرا که کواکبات الاذنب در این
 اوقات اتفاق و بروز عجیب دارند چنانچه مسیو
 گروس منجم رصدخانه ریوژ انیر و سیکو
 در بیست و هفتم سوال المکرم مدعی کشف ذوزنب
 گردیده و احتمال میدهند که ذوزنب کروس
 که در صورت فلک سدس دایره دیده شده است
 همان است که در خاک اروپا در صورت فلکی اسد
 دیده شده ولیکن هنوز اتحاد این دو سناره ثابت
 نشده و در آن ضمن که در باب اتحاد این دو کواکب
 مباحثه در مینا بود امپراطور برزیل بعنوان مدرس
 دارالعلوم پاریس تلگرام ذیل را فرستاد

(ذوزنب بزرگ جنوبی در سه روستیم و
 چهارم و پنجم ذیقعه نمایان بود و طول ذنب آن
 سه درجه بود و آثار وجود سدیوم و کربن در آن
 دیده شد در سپردهم ذیقعه باز نمایان شد و
 من خود آنرا از ساعت چهار و ده دقیقه بعد از نیمه

۴۸

تا ساعت پنج و چهار دقیقه از امید بدم
 ذوزنب در کتب کاتران
 ذوزنبی که در روز روشن در برزیل نمودار شد
 با وجود اندک کربن که داشت خیل شبیه است به
 ذوزنب طاولی از وقت کامل او چنین معلوم میشود
 که این ذوزنب غیر از ذوزنب کروس است و آن
 نیز در ریوژ انیر مرئی شده است در صورت
 این اوقات راعصر و فوج ذوات الاذنب میتوان
 شمرد زیرا که در سال ۹۸ هفت عدد ذوزنب بر سطح
 افق ظاهر شد و در ۹۹ اقل چهار عدد آن دیده
 شده است و مع هذا کوه ارض همیشه متحرک است
 و بی هیچ عارضه میگرد

حاجی محمد الملک

اعلان

کتاب شرح فصوص الحکم قصیده که از کتب معتبره حکمت است
 و قریب بیست هزار بیت گمانت دارد این اوقات
 در دارالطباعة مخصوصه مدرسه مبارکه دار
 الفنون بو صنف خوش و اسلوبی پسندیده خیل صحیح
 و خوب در کاغذ سفید اعلی با سکه شده در تیچیه
 کتابفروشان در حجره آفا میرزا محمد علی کتابفروش
 شیراز بفروش میرسد هر مجلد پانزده هزار دینار

قوت حرکت آن بسیار عظیم است زیرا که سرعت حرکت جسم حامل قوه در نهایت شدت است از آنکه آن حرکت انفجالی یا وضعی را در تجاری
 (۱۰۷) س چراصاعقه از محله مجلدیکر میهد و در آن ایکه خط مستقیم فرود آید ج از نایب اینک چون در طی مسافت همیشه طای
 اجسام هادیه است بجهت پیدا کردن آنها از زمین و در حرکت میکند
 (۱۰۸) س درجه جزء عمارت خطرناک تر است در وقت طوفان بنامند ج در اجزائی که مرئوسند باد و کس و بام بواسطه
 مجرای مستقیم از اجسام فلزی با هادیه مانند آهن مشبک بخار می که معروف بمنقل بخار است و دوده و دگر بخار بی و بی آتش
 بخار بی آن را فوران نگاه میدارد

(۱۰۹) س چرا آتش بخار بی نمیتواند صاعقه را باز مینرئوس کند ج زیرا که اغلب التفخانه بخار بی واقع است و در
 تفخنه سبکی که هادی الکتریسیته نیست

بقیه در شرح آتیه